Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ГАЛОЎНАЕ КІРАЎНІЦТВА
АДЗІНАЙ ГІДРАМЕТЭАРАЛАГІЧНАЙ СЛУЖБЫ
пры НКЗ БССР

ДЭКАДНЫ БЮЛЕТЭНЬ ПАГОДЫ

Адрас рэдакцыі: Менск, Карла Маркса, 48, Галоўнае
Кіраўніцтва АГМС БССР

№ 11 (191)	10—20 красавіка	1935 г.

ЗМЕСТ

Агляд надвор'я другой дэкады красавіка 1935 г.

На працягу першай паловы гэтай дэкады адбылося перамяшчэнне вобласці нізкага атмосфернага ціску з поўдня Норвежскага мора праз Балтыцкае мора на Урал.

У сувязі з гэтым у першыя тры дні дэкады ў БССР стварылася заходняя цяга вільготнага марскога палярнага паветра, у якім адбываліся працэссы пераноса вільгаці ў верхнія пласты і стварэння ападкаў.

З часовымі праясненнямі неба гэтага часу звязаны некаторыя асаблівыя з'явы надвор'я. Так праясненні неба ў ноч першых сутак мела вынікам значнае ахаладжванне ніжніх пластоў паветра да стварэння туманаў; праясненні ўдзень другіх сутак дэкады выклікала пераграванне ніжніх пластоў паветра, што ў выніку выклікала моцны рух яго з вялікай колькасцю вільгаці ўгору і, нарэшце, стварыла навальнічныя воблакі і ападкі.

У сярэдзіне дэкады мела месца досыць рэзкае пахаладанне, выклiканае прарывам праз Скандынавію халоднага былога марскога арктычнага паветра. Нізкія тэмпературы больш высокіх пластоў гэтага паветра абумовілі выпадзенне ападкаў у выглядзе снега. Як звычайна, кантрастнасць тэмпературнага стана двух паветраных плыняў, пры іхняй сустрэчы, выклікала ўзмац-

Табліца вынікаў метэаралагічных назіранняў з 11—20 красавіка 1935 г.

Назва станцый	Тэмпература паветра															
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	—	Сярэдняя	Нармальн.	Максімальная	Мінімальная	Чысло, калі нагляд. мінімум
Дрыса	6	7	5	3	4	3	4	5	5	5	—	5	—	13	—3	17
Полацк	5	7	6	3	4	3	4	5	6	4	—	5	5	12	—3	17
Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Нова-Каралёва	5	7	7	3	3	2	3	3	4	4	—	4	4	15	—3	17
Лепель	5	8	9	3	3	3	3	4	5	3	—	5	—	15	-2	11
Плешчаніцы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Бобр	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Барысаў	5	9	11	4	4	3	4	6	6	3	—	5	5	17	—2	11
Менск	5	9	10	3	3	2	3	5	4	2	—	5	—	15	—2	18
Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Мар'іна-Горка	6	9	12	3	4	3	4	5	4	3	—	5	6	16	—2	17
Асіпавічы	7	11	12	3	6	2	5	6	6	4	—	6	6	19	—3	17
Орша	5	7	9	4	4	3	4	4	6	4	—	5	5	17	0	11
Горкі	5	7	10	4	4	3	3	3	5	4	—	5	5	18	—2	17
Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Слуцк	6	10	12	4	5	2	5	6	4	5	—	6	—	17	—2	17
Мар.-Сосны	7	11	12	4	5	3	4	5	4	5	—	6	7	18	—3	17
Магілеў	5	8	11	5	5	2	4	4	5	4	—	5	5	14	—2	17
Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Чэрыкаў	6	8	12	6	5	2	4	5	5	4	—	6	5	19	—2	17
Касцюковічы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Турск	6	10	13	4	6	3	4	5	5	4	—	6	6	21	—2	17
Жлобін	7	10	14	4	6	4	5	6	6	5	—	7	6	21	—1	11
Жыткавічы	8	11	13	5	6	4	5	6	5	6	—	7	7	18	—2	17
Калінкавічы	8	11	15	5	6	6	5	6	6	6	—	7	7	21	—1	17
Лельчыцы	8	13	14	4	7	5	5	7	6	7	—	8	—	21	—	—
Чэчэрск	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Барба	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Гомель	6	11	14	5	6	5	5	6	6	4	—	7	6	19	—1	19
Васілевічы	7	12	16	5	6	5	5	6	6	6	—	7	7	22	—1	17
Камарына	8	12	14	6	6	7	6	7	6	7	—	8	7	21	0	19

Назва станцый	Адносная вільготн. паветра за 13 г. у %	Тэмпература паверхні глебы			Ападкі ў мм												Метэаралагічныя з'явы (у дужках адзначаны чыслы)
		Максімал.	Мінімальн.	Чысло, калі нагляд. мінімум	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	—	Сума	
Дрыса	68	—	—6	11	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	—	..	град, віл. вецер (12)
Полацк	66	—	—	—	5.0	12.0	18.0	4.0	0.3	..	..	..	3.0	2.0	—	44.3	граза, град (12)
Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Нова-Каралёва	66	20	—6	17	2.0	4.0	12.0	7.0	1.0	..	..	..	0.5	3.0	—	29.5	граза (12) туман (11)
Лепель	68	—	-4	19	1.0	6.0	10.0	4.0	1.0	..	..	..	2.0	4.0	—	28.0	граза (12) туман (11)
Плешчаніцы	—	—	—	—	..	1.0	6.0	9.0	..	..	..	..	..	3.0	—	19.0	—
Бобр	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Барысаў	60	—	—2	17	4.0	6.0	20.0	4.0	..	..	..	..	0.3	1.0	—	35.3	туман (11, 12)
Менск	65	—	—	—	2.0	7.0	11.0	0.5	..	..	..	..	..	0.2	—	20.7	граза(12)град(14)тум(11,12
Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Мар'іна-Горка	64	26	—2	19	3.0	3.0	15.0	0.2	0.1	..	..	..	..	1.0	—	22.3	туман (15)
Асіпавічы	56	—	—	—	1.0	5.0	24.0	0.2	..	..	..	..	..	1.0	—	31.2	туман(11,12,) вецер (12,14)
Орша	66	—	—8	17	3.0	3.0	15.0	2.0	..	..	..	..	..	1.0	—	24.0	туман,гр.(12) отдал. гр.(14)
Горкі	68	24	—6	17	3.0	5.0	12.0	6.0	..	..	..	..	..	0.1	—	26.1	граза (12, 14)
Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Слуцк	56	—	—4	11	0.2	1.0	2.0	19.0	..	0.1	..	..	..	0.1	—	22.3	гр.(13)вец(14)т.(11,12,13,14
Мар.-Сосны	57	—	—	—	3.0	..	22.0	..	..	0.1	..	..	..	..	—	25.1	вецер (11) ливень(13)
Магілеў	64	—	—	—	3.0	2.0	14.0	6.0	..	..	..	..	..	1.0	—	26.0	туман(11,12) граза (12, 14)
Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Чэрыкаў	64	—	—	—	5.0	2.0	2.0	0.1	..	..	..	..	..	0.1	—	9.2	туман (11, 12) граза (9)
Касцюковічы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Турск	57	33	—6	17	4.0	0.1	..	8.0	..	..	..	..	..	0.2	—	12.3	граза (20)
Жлобін	55	—	—	—	5.0	0.3	11.0	1.0	..	..	..	..	..	2.0	—	19.3	граза (13) туман (11, 12)
Жыткавічы	54	—	—	—	6.0	..	18.0	..	..	..	..	..	..	..	—	24.0	—
Калінкавічы	53	—	—	—	4.0	..	14.0	..	..	..	..	..	..	..	—	18.0	туман (11) граза (14)
Лельчыцы	56	26	—	—	5.0	..	14.0	..	..	0.1	..	..	..	..	—	19.1	туман (11)граза з град(13)
Чэчэрск	—	—	—	—	7.0	1.0	..	..	..	..	..	..	..	0.5	—	8.5	туман (20)
Барба	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Гомель	56	—	—2	19	7.0	2.0	0.5	0.1	..	..	..	..	..	4.0	—	13.6	туман (11)
Васілевічы	54	26	—2	16	6.0	..	5.0	0.1	..	..	..	..	..	..	—	11.1	вецер, туман (20)
Камарына	75	—	—	—	3.0	3.0	1.0	..	..	..	..	..	..	..	—	7.0	туман (11) лівень (12)

Табліца вынікаў метэаралаг. назіранняў з 11—20 красавіка 1935 г.

Назва станцый	Вецер				Інсаляцыя ў % %	Сярэдняя воблачнасць у 10-бальнай сістэме		Сярэдні стан паверхавага пласта глебы (на глыб. 10—15 см)
	Пераважаючы		З максім. хуткасцю					
	Напрамак	Хуткасць	Напрамак	Хуткасць		Агульная	Ніжняя	
Дрыса	SW	4	SW	14	—	8	5	вільготны
Полацк	SW	4	SW	9	—	5	5	„
Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—
Нова-Каралёва . .	E	7	SW	9	—	—	—	мокры
Лепель	W	4	W	12	—	5	5	вільготны
Плешчаніцы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Бобр	—	—	—	—	—	—	—	—
Барысаў	SW	4	SW	12	—	5	5	вільготны
Менск	W	4	E	9	—	5	5	—
Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	—
Мар'іна-Горка . . .	NE	4	SW	12	50	5	5	мокры
Асіпавічы	SW	4	W	9	—	5	3	вільготны
Орша	N	4	W	9	—	5	5	„
Горкі	NE	4	SW	17	—	5	5	„
Клічаў.	—	—	—	—	—	—	—	—
Слуцк	SW	4	W	12	—	5	5	—
Мар'іна-Сосны. . .	W	4	E	12	—	5	3	вільготны
Магілеў	SW	4	NE	7	—	9	8	„
Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—
Чэрыкаў	SW	4	W	12	—	5	5	вільготны
Касцюковічы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Турск	SW	7	SW	14	—	5	3	вільготны
Жлобін	NE	4	W	12	—	5	3	„
Жыткавічы	SW	4	W	12	—	5	3	вільготны
Калінкавічы. . . .	NE	4	NE	6	—	5	3	„
Лельчыцы	E	7	E	7	—	8	5	„
Чэчэрск	—	—	—	—	—	—	—	„
Барба	—	—	—	—	—	—	—	—
Гомель	NE	4	W	14	—	5	3	вільготны
Васілевічы	SE	4	SE	14	53	5	5	„
Камарыно	NE	4	W	14	—	8	3	„

ненне іх руху г. зн., што ў гэты час мела месца рэзкае ўзмацненне вятроў і адпаведная змена іх кірункаў.

З пачатку другой паловы дэкады агульны характар надвор'я рэзка змяніўся пад уплывам перахода к працілеглым умовам атмосфернага ціску. Фармаванне вобласці высокага ціску адбылося ў былым марскім арктычным паветры, якое паступова па меры адыхода вышэйпамянёнай вобласці нізкага ціску на Урал ахапляла паўночную частку Еўрапейскай тэрыторыі Саюза.

Вобласць высокага ціску сваім паўднёва заходнім краем ахапіла таксама і тэрыторыю БССР. Гэтая акалічнасць (адначасовае праграванне ўсіх пластоў паветра ў вобласці высокага ціску) абумовіла ператварэнне паветра ў кантынентальнае г. зн. былі створаны ўмовы для сталага пераважна яснага і сухога надвор'я апошняй паловы дэкады.

Л. Садоўскі

Метэаралагічная характарыстыка к табліцы вынікаў метназіранняў з 11—20 красавіка 1935 г.

Спачатку дэкады т-ра паветра трымалася даволі высокая 5—8°. З 12-га яна пачынае значна ўзрастаць асабліва на паўднёва-заходняй частцы БССР і 13-га даходзіць 10—15°. 14-га т-ра па ўсей тэрыторыі БССР знізілася да 3—5°. Далей да канца дэкады т-ра вагалася каля 4—5°. Сярэдняя дэкадная т-ра была зусім нармальная, яна вагалася ў межах ад 4 да 8°. Максімальная т-ра на поўдні перавышала 20°, на поўначы была некалькі ніжэй і даходзіла да 12—15°. Мінімальная т-ра вагалася ад 0 да—3°.

Па выпадзенню ападкаў усю БССР можам падзяліць на дзве часткі, паўночна-заходнюю прыблізна да лініі Магілеў—Жыткавічы і паўднева-усходнюю. У першай-ападкаў выпала значная, а месцамі нават вялікая, колькасць (Полацк—44 мм. Барысаў—35 мм). У паўднёва-ўсходняй частцы ападкаў выпала значна менш, месцамі зусім мала. (Камарыно 7 мм., Чэрыкаў і Чачэрск па 9 мм.) На працягу дэкады ўся маса ападкаў выпала ў першыя 3-4 дні, астатнія дні, за выключэннем 20-га, былі ў большасці сухія.

12-га амаль паўсюды наглядалася граза, месцамі з градам. Некаторыя станцыі адзначалі гразу і ў другія дні.

Вятры былі вельмі неустойлівых напрамкаў і таму цяжка вызначыць пераважаючыя напрамкі. Хуткасць ветра ў большасці была даволі значная.

Воблачнасць у большасці складала 50% агульнага пакрыцця неба.

Н. Малішэўская.

Агрометаналіз з 11—20 красавіка 1935 года.

Надвор'е справаздачнай дэкады асабліва з другой паловы з'яўлялася спрыяючым для вытварэння розных сельска-гаспадарчых палявых работ і разгортвання масавага севу ранніх яравых культур.

Ападкі ў справаздачную дэкаду праходзілі па ўсей тэрыторыі БССР асабліва ў першыя 3-4 дні дэкады, пры чым найбольшая колькасць іх выпала ў паўночнай і паўночна-заходняй і цэнтральнай частках БССР (Полацк 44 мм., Барысаў 35 мм. Асіпавічы 31 мм. (гл. табліцы вынікаў гідрометназіранняў за гэту дэкаду).

А пагэтаму ападкі маглі некалькі памяшаць разгортванню палявых работ у першыя дні дэкады толькі ў паўночных і паўночна-заходніх раёнах.

З сельска-гаспадарчых работ у гэтую дэкаду вытваралася:

Возка гною пад яравую пшаніцу і бульбу, масавае баранаванне зяблевай успашкі, успашка, пасеў аўса, ячменя, ільну, вікі, гароха (Лепель). На поўдні метстанцыі Камарыно адзначан сеў бульбы 18 красавіка.

Становішча азімых метстанцыямі адзначаецца ў большасці добрым. Гэта-ж паказваюць у асноўным вынікі ажыўлення на 25 сакавіка (процант ізрэжвання невялікі).

Па ходу вытварэння сельска-гаспадарчых работ і севу даная дэкада адрозніваецца ад другой дэкады красавіка 1934 года. У 1934 годзе паўднёвымі метстанцыямі ў другую дэкаду красавіка адзначаліся ўжо ўсходы пшаніцы, аўса і ячменя, чаго не адзначана ў гэтым годзе.

Са з'явішч дзікай феналогіі можна адзначыць:

Кваканне лягушак і паяўленне камароў (метстанцыя Горкі).

С. Б. Орман

Адказны рэдактар—*П. Мамаеў.*

Друк. БелАН. Уп. Галоўлітбела № 2881 Заказ № 658. Тыр. 300 экз.